

Sayın Thorbjørn Jagland
Genel Sekreter
Avrupa Konseyi
F – 67075 S
Strazburg Cedex
FRANSA

İVEDİDİR

Ekselansları Sayın Jagland,

Sizi Türkiye’de son dönemdeki bazı gelişmeler hakkında bilgilendirmek istiyorum;

1. Topçu Kışlası inşası için 27 Mayıs 2013 gecesi İstanbul Taksim Meydanı’nda bulunan Gezi Parkı’nın bir duvarının yıkılmaya başlanması ve bazı ağaçların taşınması üzerine yaklaşık 50 kişi Gezi Parkı’na giderek tamamen barışçıl ve kimseye zarar vermeyecek şekilde gösteriler ile parkın yıkımına engel olmak istemişlerdir.
2. Gezi Parkı’nda protesto ve gösteri amacı ile toplanan kalabalığa kolluk kuvvetleri tarafından orantısız güç kullanılarak müdahale edilmiş olup kullanılan orantısız güç bireylere karşı şiddet uygulama boyutuna ulaşmıştır. Bireylere yoğun ve süreklilik arz eder şekilde biber gazı sıkılmış ve kalabalığın üzerine gaz bombaları atılmıştır.
3. Başlıca görevi halkın can ve mal güvenliğini korumak olan kolluk kuvvetlerinin bu masum gösterilerde halka karşı şiddet uygulaması; hükümet yetkililerinin göstericileri küçümseyen, aşağılayan, hatta hedef gösteren açıklamaları, protestoların daha da yaygınlaşmasına sebebiyet vermiştir.
4. Yaşanan olayları körükleyen en önemli etken, ifade ve toplanma özgürlüğünü kullanan halka karşı kolluk kuvvetleri tarafından sorumsuzca gaz bombası kullanılmasıdır. Kolluk kuvvetleri, protesto gösterilerine katılan-katılmayan ayrımı yapmaksızın meydanlarda veya sokaklarda bir arada gördüğü herkese ve hatta otel lobisi, restaurant, konut gibi kapalı mekânlara bile, adeta “cezalandırma” düşüncesiyle gaz bombası atmıştır. Ağır yaralanmaların birçoğu gaz bombası tüfeklerinin yere paralel şekilde, bireyleri hedef alarak zarar vermek amacıyla kullanılması sonucunda gerçekleşmiştir.

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

5. 27 Mayıs 2013 tarihinden bu yana İstanbul, Ankara, İzmir, Adana, Bursa, Antalya, Eskişehir, Hatay başta olmak üzere büyük kentlerde yüz binlerce kişi tarafından protesto gösterileri yapılmış ve bu gösterilere kolluk kuvvetleri, yaygın ve sistematik şiddet kullanarak müdahale etmiştir.
6. Sonuç olarak, İstanbul Taksim meydanında son kalan yeşil alan Gezi Parkı'nın yıkılmasına engel olma amacıyla başlayan protestolar, Avrupa Parlamento'sunun 12.06.2013 gün ve B7-/2013 sayılı kararında ayrıntılı olarak ifade edildiği üzere Gezi Parkı'nın korunmasının çok ötesine geçmiş, halkın yaşam tarzına müdahale niteliği taşıyan ve günlük yaşamlarıyla ilgili sınırlamalar getiren, halkın bir kesiminin hassasiyetlerini görmezden gelen, çoğulcu demokrasiye aykırı yasa değişikliklerini ve hükümet uygulamalarını protestoya dönüştürmüştür. Ayrıca protestocuların adil yargılanma, bağımsız ve tarafsız yargı konusunda yoğun endişeleri bulunmaktadır.
7. Protestoların yoğun kolluk kuvveti şiddeti ile bastırılmaya çalışıldığı 31 Mayıs 2013 günü ana akım medyada yer alan haber kanalları normal yayın akışlarına devam etmiş, uluslararası tv kanalları ise protesto gösterilerini canlı yayınlamıştır. Medya işverenlerinin hükümet çevreleri ile olan yakın iş ilişkileri ve hükümetin medya üzerinde uyguladığı baskı, ifade özgürlüğünün kullanılamamasının nedeni olarak gösterilmektedir. Protestolar ile ilgili kapsamlı ve tarafsız yayın yapmaya çalışan tv kanallarına da Radyo Televizyon Üst Kurulu tarafından çeşitli nedenlerle idari para cezaları verilmiştir.
8. Medyaya uygulanan baskılar sonucunda halk, haber alma hakkından mahrum kalmış ve olaylara ilişkin fotoğraf, video kaydı ve haberler sosyal medya üzerinden hızla yayılmıştır. Göstericiler tarafından Twitter'da, #OccupyGezi ve #DirenGeziParki adlı hashtag formatları oluşturulmuş, sadece 31 Mayıs 2013 tarihinde konuya ilişkin %88'i Türkçe, %90'ı Türkiye kökenli 2 milyondan fazla tweet atılmıştır. Sayın Başbakanın *"Twitter denilen bir bela var. Yalanın daniskası burada. Bu sosyal medya denilen şey aslında şu anda bana göre toplumların baş belasıdır"* beyanını takiben İzmir'de ve Adana'da twitter mesajı atan bazı gençler gözaltına alınmıştır. Bu durum da halkta büyük rahatsızlık yaratmıştır.
9. Türk Tabipleri Birliği'nin 14 Haziran 2013 tarihli raporuna göre olaylar esnasında tazyikli su, kısa mesafeli biber gazı atışları ve plastik kurşunlardan ve diğer şiddet biçimleri nedeniyle 55 i ağır 7495 kişi yaralanmıştır. Ağır yaralılar arasında hayati tehlikesi mevcut olanlar vardır ve on kişide görme kaybı, onlarca kişinin vücudunda ağır kırıklar bulunmaktadır. Yaşanan olaylarda 4 yurttaşımız ise hayatını kaybetmiştir. Sağlık Bakanlığı, olaylarda yaralanan yurttaşlara gönüllülük esasıyla sağlık hizmeti sunan hekimler hakkında soruşturma başlatmıştır.

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

10. Olaylara müdahale eden pek çok polis memurunun rütbelerini ve sicil numaralarını gizledikleri görülmüştür.
11. 11 Haziran 2013 tarihinde İstanbul Çağlayan Adliyesinde kolluk kuvvetleri tarafından halka uygulanan hukuk dışı, yaygın ve sistematik şiddete dikkat çekmek isteyen ve bu nedenle savcılarını göreve çağıran meslektaşlarımız çevik kuvvet ve özel güvenlik görevlileri tarafından yerlerde sürüklenerek, üzerlerindeki cübbeleri yırtılarak, darp edilerek ve elleri kelepçelenerek adliye binasından çıkarılmış, otobüslere doldurulup Emniyet Müdürlüğü'ne götürülmüştür. Kolluk kuvvetleri tarafından meslektaşlarımıza uygulanan bu şiddet, Türkiye Barolar Birliği ve 68 baro tarafından ağır şekilde kınanmış pek çok kentte barolar protesto amaçlı yürüyüşler yapmışlardır.
12. 1 Haziran 2013 tarihinde, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'ndan şiddete başvuran, buna göz yuman, azmettiren veya teşvik eden kamu görevlileri ile yöneticiler hakkında ceza soruşturması açılmasını talep ettik. Bir an önce tarafsız ve etkin adli – idari soruşturmalara başlanmasını beklemekteyiz. Ancak örneğin Avrupa Birliği Bakanı'nın *“Şu saatten sonra orada bulunan her kişiyi devlet maalesef terör örgütünün mensubu olarak değerlendirmek zorunda kalacaktır”* şeklindeki açıklaması, Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin Ethem Sarısülük adlı göstericinin büyük ihtimalle polis kurşunuyla öldürüldüğü yer olan Güvenpark'ta *“Değerli Türk polisi Ankara sizinle gurur duyuyor”* pankartını astırması, yetkililerin bu ve benzeri davranış ve açıklamaları, tarafsız ve etkin ceza soruşturması açılması beklentilerimizi azaltmaktadır.
13. Çok çeşitli kesimlerden gelen telkinler doğrultusunda gösterilerin inişe geçtiği ve bir süre daha beklendiği takdirde tamamen sona ereceği anlaşılan bir anda, 15 Haziran 2013 akşamında, İstanbul Taksim Meydanı Gezi Parkı'na göz yaşartıcı gaz kapsülleri ve tazyikli su kullanılarak müdahale edilmiştir. Müdahale sırasında plastik mermi kullanıldığı bilgisi de vardır. Gaz tüfeklerinin insanlar hedef alınarak kullanılması ve ayrıca aşırı miktarda gaz bombası atılması sonucunda çok sayıda kişi yaralanmıştır ve yaralılar arasında hayati tehlikesi bulunanlar vardır. Sadece 15 Haziran 2013 tarihinde İstanbul ve Ankara'da yaklaşık 500 kişiye yakalama işlemi yapılmıştır. Demokratik bir hukuk devletinde asla olmaması gereken bu manzaralar, toplumsal dokuda kalıcı yaralar açmaktadır. Barışçıl toplantı ve gösteri yapma hakkının şiddet kullanılarak polis tarafından bastırılması; halkın bir kesiminin barışçıl toplantı ve gösteri yapan diğer kesimine yönelik bizzat siyasi iktidar tarafından kışkırtılması, demokrasiyi tehlikeye sokmaktadır.
14. 27 Mayıs 2013 tarihinden bu yana Taksim Gezi Parkı protestolarında, protestoculara yapılan müdahaleler nedeniyle Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin işkence yasağını düzenleyen 3 üncü maddesi, özgürlük ve güvenlik hakkını düzenleyen 5 inci maddesi, ifade özgürlüğünü düzenleyen 10 uncu maddesi ve toplantı özgürlüğünü düzenleyen

Adres : Oğuzlar Mah. Av. Özdemir Özok Sokak No: 8 Balgat 06650 – ANKARA

Tel : 0 (312) 292 59 00(Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65

İnternet Adresi: www.barobirlik.org.tr İletişim: www.barobirlik.org.tr/iletisim

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

11 inci maddesi sistematik bir şekilde ihlal edilmektedir. Bu konuda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi başta Oya Ataman/Türkiye (74552/01), Samüt Karabulut/Türkiye (16999/04), Ali Güneş/Türkiye (9829/07), Arpat/Türkiye (26730/05), Gülizar Tuncer/Türkiye (12903/02), Umar Karatepe/Türkiye (20502/05) başvurularında emsal kararlar vermiştir.

15. Avukatlık Kanunu'nun 110 uncu maddesine göre, "*hukukun üstünlüğünü ve insan haklarını savunmak ve korumak, bu kavramlara işlerlik kazandırmak*" Türkiye Barolar Birliği'nin başlıca görevlerindedir.

16. Buna göre, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 52 nci maddesi uyarınca, "*Her Yüksek Sözleşmeci Taraf, Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'nin istemesi üzerine, bu Sözleşme'nin bütün hükümlerinin fiilen uygulanmasının kendi iç hukukunca nasıl sağlandığı konusunda açıklamalarda bulunur.*" Taksim Gezi Parkı protestoları kapsamında Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3 üncü, 5 inci, 10 uncu ve 11 inci maddelerinin fiilen nasıl uygulandığı konusunda, Yüksek Sözleşmeci Taraf Türkiye Cumhuriyeti'nden açıklama talep etmenizi ve buna göre gereğinin yapılmasını saygılarımızla dileriz.

Av. Prof. Dr. Metin Feyziođlu
Türkiye Barolar Birliği Başkanı